

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια «Ο περί της Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής
Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και «Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας
του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»**

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Μαρίνος Μουσιούππας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 8 Απριλίου 2019, καθώς και στις 6, 13 και την 21^η Ιουλίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, του Cyprus Consumer For Alternative Dispute Resolution (ADR Cyprus Center Ltd), του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ) και του Κυπριακού Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΣΕΠΕΥ).

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εκ νέου εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο όπως αρχικά κατατέθηκε σκοπείται η διασφάλιση της πρόσβασης των καταναλωτών σε αποτελεσματικές και αποδοτικές διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται δυνάμει των προνοιών της εν λόγω Οδηγίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καθίστανται αναγκαίες λόγω της θέσπισης του περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμου, βάσει του οποίου οι εν λόγω διαφορές δεν επιλύονται πλέον από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας αλλά από φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ο οποίος περιλαμβάνεται σε κατάλογο που καταρτίζεται και ενημερώνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με το νομοσχέδιο ο Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, ο οποίος συνίσταται με βάση τις διατάξεις του περί της Σύστασης και Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσεως Νόμου, ορίζεται ως ο υπεύθυνος φορέας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για σκοπούς διευθέτησης των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή της βασικής νομοθεσίας.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η εκ νέου εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, καθώς και με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του δεύτερου νομοσχεδίου όπως αρχικά κατατέθηκε, ο Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμου, ώστε:

1. να αναγνωρισθεί ως φορέας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών δυνάμει του εν λόγω νόμου,
2. να ορισθεί ως ο υπεύθυνος φορέας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για τους σκοπούς διευθέτησης που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών Νόμου.

Επιπροσθέτως, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται ο ομοιόμορφος χειρισμός και η ίση μεταχείριση όλων των καταναλωτών που υποβάλλουν παράπονα/καταγγελίες στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο και επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερη εφαρμογή της βασικής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης εκφράστηκαν σωρεία απόψεων από τους εμπλεκόμενους φορείς και κατατέθηκαν εισηγήσεις για τη βελτίωση των υπό αναφορά νομοσχεδίων.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι με τα δύο νομοσχέδια επιτυγχάνεται η διασφάλιση της πρόσβασης των καταναλωτών σε διαδικασίες επίλυσης καταναλωτικών διαφορών, καθώς και ο ομοιόμορφος χειρισμός των παραπόνων/καταγγελιών.

Ο εκπρόσωπος του ADR Cyprus Center Ltd δήλωσε ότι τα υπό αναφορά νομοσχέδια παραγνωρίζουν την ύπαρξη άλλων ιδιωτικών φορέων επίλυσης καταναλωτικών διαφορών που είναι αδειοδοτημένοι σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι οποίοι θα έπρεπε να αναγνωρίζονται ως φορείς που μπορούν να επιλαμβάνονται παραπόνων και καταγγελιών για τη διευθέτηση διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται δυνάμει των προνοιών της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνιστούν παραβίαση των αρχών του ανταγωνισμού και της ισότητας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Σημειώνεται ότι το ADR Cyprus Center Ltd με δύο επιστολές, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου και 2 Απριλίου 2019, κατέθεσε γραπτώς τις θέσεις του αναφορικά με τα υπό αναφορά νομοσχέδια.

Ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος δήλωσε ότι δε φέρει ένσταση στο ενδεχόμενο οποιοσδήποτε φορέας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, είτε δημόσιος είτε ιδιωτικός, ο οποίος πληρεί τις ποιοτικές απαιτήσεις που καθορίζονται στον περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμο να επιλαμβάνεται παραπόνων και καταγγελιών για τη διευθέτηση διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή Οδηγία. Σύμφωνα με τον ίδιο, παρ' όλο που οι πιο πάνω φορείς είναι σε θέση να ασκούν τέτοια αρμοδιότητα, κρίνεται σκόπιμο να υφίσταται ένας τουλάχιστον κρατικός φορέας που να επιλαμβάνεται τέτοιων θεμάτων, όπως είναι ο Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης.

Όπως ο ίδιος δήλωσε περαιτέρω, στο δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο πρέπει να επέλθουν τροποποιήσεις, ώστε να διασφαλιστεί ότι άπτεται της αρμοδιότητας του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου να αποφασίζει κατά πόσο ο φάκελος παραπόνου/καταγγελίας είναι ολοκληρωμένος, για να προχωρήσει η έκδοση απόφασης, καθώς και ότι η διεξαγωγή των σεμιναρίων για σκοπούς επιμόρφωσης των διαμεσολαβητών σε θέματα πιστωτικών διευκολύνσεων θα γίνεται όχι αργότερα από την πάροδο δύο ετών αντί ενός έτους ως προβλέπεται στο αρχικά κατατεθέν νομοσχέδιο.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού συμφώνησε με τη θέση ότι οποιοσδήποτε φορέας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ο οποίος πληρεί τα κριτήρια βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας πρέπει να επιλαμβάνεται παραπόνων και καταγγελιών για τη διευθέτηση καταναλωτικών διαφορών, ανέφερε ότι το υπουργείο θεωρεί ότι το χρονοδιάγραμμα για τη γνωστοποίηση της τελικής απόφασης του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου δεν πρέπει να τροποποιηθεί σε σχέση με αυτά που προτείνονται στο δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο, καθότι τίθενται αυστηροί περιορισμοί από τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία.

Ο εκπρόσωπος του ΣΑΕΚ, αφού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων, σημείωσε ότι στο δεύτερο νομοσχέδιο πρέπει να επέλθουν τροποποιήσεις, ώστε να επεκταθεί από εννέα σε δώδεκα μήνες το χρονικό περιθώριο στο οποίο χρηματοοικονομική επιχείρηση οφείλει να απαντήσει στον καταναλωτή σε σχέση με υποβληθέν παράπονο.

Η εκπρόσωπος του ΚΣΕΠΕΥ, χωρίς να διαφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ανέφερε ότι στο δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο θα ήταν ορθότερο όπως ενσωματωθούν οι κατάλληλες ρυθμίσεις, ώστε το τέλος υποβολής παραπόνου από τον καταναλωτή να καταβάλλεται στον Ενιαίο Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών

Χρηματοοικονομικής Φύσης αντί στον Χρηματοοικονομικό Επιτρόπο όπως προβλέπεται στο νομοσχέδιο.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας σημείωσε ότι για την ενσωμάτωση στα δύο νομοσχέδια τέτοιας έκτασης εισηγήσεων πρέπει να προηγηθεί ενδελεχής μελέτη από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, ώστε οι πρόνοιες που θα εισαχθούν να μην αντιβαίνουν στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων και εισηγήσεων τα μέλη της επιτροπής κάλεσαν το Υπουργείο Οικονομικών όπως προβεί σε εκ νέου διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και καταθέσει ενώπιόν της αναθεωρημένα κείμενα των νομοσχεδίων.

Συναφώς, στη βάση της συζήτησης που διεξήχθη για τα πιο πάνω επιμέρους ζητήματα το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στην κατάθεση αναθεωρημένων κειμένων, καταλήγοντας εν τέλει στη διαμόρφωση των νομοσχεδίων στα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων ρυθμίσεις που προβλέπουν τα ακόλουθα:

1. Οι διαφορές που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας επιλύονται από φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που πληρεί τις ποιοτικές απαιτήσεις που ορίζονται στον περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμο και ο οποίος είναι καταχωρισμένος στον κατάλογο φορέων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου.
2. Ο Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης δύναται να οριστεί ως ο υπεύθυνος φορέας παροχής αποτελεσματικών και αποδοτικών διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.
3. Σε περίπτωση που το παράπονο υποβάλλεται από καταναλωτή ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο, η τελική γραπτή απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου

επί παραπόνου/καταγγελίας γνωστοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμου.

4. Σε περίπτωση που το παράπονο υποβάλλεται από καταναλωτή ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο, η τελική γραπτή απόφαση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου επί παραπόνου/καταγγελίας γνωστοποιείται το αργότερο εντός ενενήντα ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο Ενιαίος Φορέας Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης έλαβε, κατά την κρίση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, τον πλήρη φάκελο του παραπόνου. Σε αυτή την περίπτωση ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, κατ' εξαίρεση και σε ιδιαίτερα περίπλοκες περιστάσεις, δύναται να παρατείνει την προθεσμία των ενενήντα ημερών έπειτα από σχετική ενημέρωση του συμβουλίου του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης και να ενημερώσει τα μέρη για κάθε παράταση της προθεσμίας, καθώς και για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την έκδοση απόφασης επί του παραπόνου.
5. Η διεξαγωγή σεμιναρίων επιμόρφωσης των διαμεσολαβητών σε θέματα πιστωτικών διευκολύνσεων από την ΚΤΚ θα πραγματοποιείται σε τακτό χρονικό διάστημα και όχι αργότερα από την πάροδο δύο ετών μεταξύ των σεμιναρίων.
6. Το χρονικό περιθώριο στο οποίο χρηματοοικονομική επιχείρηση οφείλει να απαντήσει στον καταναλωτή σε σχέση με υποβληθέν παράπονο/καταγγελία πριν αυτός υποβάλει παράπονο/καταγγελία στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο ανέρχεται στους δώδεκα μήνες.

Σημειώνεται ότι, σε σχέση με το θέμα της καταβολής του τέλους υποβολής παραπόνου από τον καταναλωτή στον Ενιαίο Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης αντί στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, το Υπουργείο Οικονομικών με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2020, σημειώνει ότι στο

παρόν στάδιο δεν επιθυμεί οποιαδήποτε τροποποίηση επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτή πλευρών επί των νομοσχεδίων όπως αυτά έχουν τελικώς αναθεωρηθεί κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

28 Ιουλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.060.042-2019
23.01.060.043-2019

ΑΚ/ΘΗ